

Nyköpings kommun
kommun@nykoping.se

Rektorn vid Nyköpings gymnasium Tessin
bo.axberg@nykoping.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Nyköpings gymnasium Tessin
i Nyköpings kommun

Tillsyn i Nyköpings gymnasium Tessin

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nyköpings kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Nyköpings gymnasium Tessin besöktes av Skolinspektionen den 6 och 7 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Tessin är en av fyra skolenheter som ingår i Nyköpings gymnasium. Skolenheten har vid tillsynsbesöket cirka 730 elever och är därmed den största gymnasieenheten i kommunen. Enheten erbjuder tre högskoleförberedande program; samhällsvetenskapsprogrammet (SA), ekonomiprogrammet (EK) och estetiska programmet (ES). Skolenheten erbjuder också tre yrkesprogram; barn- och fritidsprogrammet (BF), handels- och administrationsprogrammet (HA) samt vård- och omsorgsprogrammet (VO). På skolan finns också introduktionsprogrammet yrkesintroduktion med inriktning mot BF och VO. Vidare erbjuder skolenheten nationellt godkända idrottsutbildningar i fotboll, handboll, innebandy, segling och orientering. Nyköpings gymnasium Tessin är också riksidrottsgymnasium (RIG) i kanot.

Skolenheten leds av en rektor samt tre biträdande rektorer som också utgör skolans ledningsgrupp.

Av nationell statistik för program som påbörjats före 2011 framgår att resultaten inom samhällsvetenskapsprogrammet ligger under rikets resultat. Genomsnittligt betygspoäng för elever inom samhällsvetenskapsprogrammet år 2013 är 13,0. 80 procent av eleverna inom samhällsvetenskapsprogrammet erhöll grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Genomsnittligt betygspoäng för elever inom barn- och fritidsprogrammet år 2013 är 11,9. 89 procent av eleverna inom barn- och fritidsprogrammet erhöll grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Generellt ligger kvinnornas resultat något högre än männens.

För EK, ES, VO och HA saknas nationell statistik då programmen inte funnits före 2011 och inga elever således ännu erhållit några slutbetyg.

Helhetsbedömning

Nyköpings gymnasium Tessin bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de krav som författningarna ställer. Tillsynen visar att rektorn tar det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot läroplanens övergripande mål, de respektive programmens examensmål samt de mål som uttrycks för ämnen och kurser. Skolan erbjuder goda studiemiljöer och skapar förutsättningar för eleverna att fokusera på utbildningen. Det kvalitetsarbete som bedrivs ger ett gott stöd till skolenhetens utveckling, men då huvudmannens övergripande planer för yrkesintroduktionsprogrammen saknas blir det inte möjligt att utvärdera om dessa program nått sina mål.

Kunskapsresultaten varierar något beroende på program och vilka variabler man har som utgångspunkt. Med ett mer utvecklat elevhälsoarbete, stöd till elever samt samarbete över programgränserna finns förutsättningar för att höja elevernas resultat och jämna ut skillnader i måluppfyllelse mellan programmen. Rektorn behöver leda det kollegiala lärandet för att stimulera lärarna att öka kvaliteten i undervisningen, öka elevinflytandet i alla delar och för att säkerställa och förbättra likvärdigheten mellan programmen. För att behålla den goda studiemiljö som skolenheten idag erbjuder är det också viktigt med en samsyn kring frågor om förhållningssätt och bemötande. Om kränkningar ändå uppstår måste skolenheten också ha beredskap och rutiner i det åtgärdande arbetet, vilket bland annat innebär en fungerande rutin för anmälan till huvudmannen.

Med avseende på skolenhetens förebyggande och hälsofrämjande arbete inom elevhälsoområdet behöver rektorn initiera och leda ett förbättrings- och utvecklingsarbete. Steg ett i arbetet är att säkra tillgången till insatser av samtliga enligt skollagen ingående professioner. Vid utredning av de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven behöver behovet av studiehandledning beaktas och i förekommande fall ska eleverna ges sådant stöd.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nyköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Arbeta främjande och förebyggande för att förhindra att elever utsätts för kränkningar
- Utarbeta en plan mot kränkande behandling som innehåller alla delar som författningarna kräver
- Anmäla kränkande behandling till rektorn och huvudmannen

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har

genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Av skollagen framgår vidare att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) med kommentarer om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, framgår att anmälnings-skyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det ska med andra ord inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen.

Av tillsynen framgår att Nyköpings gymnasium Tessin inte bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det finns inga gemensamma och väl förankrade rutiner och förhållningssätt som omfattar all personal och som främjar likabehandling och leder till en god miljö i verksamheten. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig inte till alla, och genomförs inte av all personal på skolan, utan att det föreligger något särskilt problem. Vid intervjuerna framkommer att om det sker något förebyggande arbete så görs det inom ämnet och i klassrummet av den enskilda läraren. Det framkommer också att det varierar inom och mellan programmen och årskurserna hur och i vilken omfattning man arbetar med främjande och förebyggande insatser, hur och i vilken omfattning personal och elever känner till och känner sig delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen och ordningsreglerna. Det förekommer inga gemensamma diskussioner på skolan mellan personal eller tillsammans med eleverna för att skapa en samsyn kring bemötande och förhållningssätt. Ordningsreglerna är inte väl förankrade. Det finns heller ingen samsyn eller gemensam tolkning på skolenheten kring vad som är acceptabelt beteende i förhållande till de gällande ordningsreglerna. Det är upp till varje lärare att göra sin tolkning.

Skolenheten har en likabehandlingsplan som reviderades under hösten 2013 av skolleningen, elevskyddsombuden och representanter för skolans dåvarande elevhälsa. Likabehandlingsplanen saknar väsentliga delar som till exempel en konkret beskrivning av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av eleverna. Att en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan innebär att man i arbetet mot kränkande behandling måste följa upp och utvärdera de insatser man gjort. Detta saknas också i planen. Planen saknar dessutom en beskrivning av hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas, åtgärdas och dokumenteras samt hur anmälan till rektorn och huvudmannen ska fullgöras. Intervjuerna bekräftar att det finns en osäkerhet kring vilka händelser som ska rapporteras till rektorn och till huvudmannen. Rektorn får därför inte alltid vetskap om och anmäler därmed inte alltid kränkningar till huvudmannen. Eleverna uttrycker också en osäkerhet kring vem man vänder sig till.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Vidare bedömer Skolinspektionen att enhetens plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Kränkningar anmäls inte alltid till rektorn och huvudmannen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 6–8 §§ skollagen.

6 kap. 10 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Huvudmannen ska upprätta en plan för utbildningen på introduktionsprogrammen.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen.

Vid Nyköpings gymnasium Tessin erbjuds yrkesintroduktion med inriktning barn- och fritid, vård- och omsorg samt handel- och administration. Programmen erbjuds till grupper av elever och är sökbart. Av tillsynen framgår att skolan saknar en plan som beskriver introduktionsprogrammets syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Bristen på plan medför att skolenheten inte tydligt kan klargöra för elever och vårdnadshavare vilka mål utbildningen har då introduktionsprogrammen saknar nationella programstrukturer och examensmål. Vidare medför bristen att skolenheten saknar underlag för planering, uppföljning och utveckling av yrkesintroduktionsprogrammen.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i huvudmannens styrning av utbildningen på introduktionsprogrammen då det saknas en plan för utbildningen på dessa program. Huvudmannen måste utarbeta och fastställa en plan för introduktionsprogrammen. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

17 kap. 7 § skollagen.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Nyköpings kommun en anmärkning.

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Studiehandledning på modersmålet ges inte till de elever som behöver det.
- Elevhälsan arbetar inte förebyggande och hälsofrämjande.
- Elevhälsan stödjer inte elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Elevhälsan omfattar inte medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Studiehandledning på modersmålet

Av gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

På Nyköpings gymnasium Tessin finns elever med annat modersmål än svenska. Av intervjuerna framgår att det finns behov av studiehandledning hos enskilda elever. Studiehandledning ges endast vid de tillfällen då det finns tillgång till kompetens på skolan. Studiehandledning ges därmed inte till alla elever som behöver det.

Skolinspektionen bedömer att studiehandledning på modersmålet inte ges till de elever som har behov av det. Mot bakgrund av att det i övrigt bedrivs ett målinriktat arbete inom området särskilt stöd tilldelas huvudmannen en anmärkning. Rektorn förutsätts rätta till bristen och någon redogörelse behöver därmed inte lämnas till Skolinspektionen.

Elevhälsa

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Vid tillsynen framkommer att skolan saknar ett förebyggande och hälsofrämjande arbete inom elevhälsoområdet. Skolans rektor är från detta läsår elevhälsans närmaste chef. Vid full bemanning ska skolenhetens elevhälsogrupp bestå av rektor, biträdande rektorer, 2 skolsköterskor, 1 specialpedagog, 1,5 kurator och 1,8 studie- och yrkesvägledare. Om det finns behov kan psykolog från kommunens centrala stödresursteam användas. Vid tillsynsbesöket är 2 skolskötersketjänster samt 0,5 kuratorstjänst och 0,8 studie- och yrkesvägledartjänst vakanta. En skolsköterska på 20 procent upprätthåller hälsosamtalen för eleverna i årskurs 1, men besök utifrån andra behov är inte möjliga. Rekryteringsarbete inför höstterminsstarten pågår. Vid intervjuerna framkommer att elevhälsan detta läsår inte arbetat förebyggande och hälsofrämjande på grund av den rådande situationen. Elevhälsans arbete har inte heller varit inriktat på att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Brister i elevhälsans bemanning gör att arbetet främst blir reaktivt.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det finns brister i elevhälsoarbetet på skolenheten. Skolenheten saknar ett förebyggande och hälsofrämjande arbete med fokus på elevernas utveckling mot utbildningens mål. Mot bakgrund av att skolenheten inkommit med en redovisning av nyanställningar av elevhälsans professioner och därmed givit förutsättningar för att elevhälsan ska kunna fullfölja sitt uppdrag bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning. Rektorn förutsätts rätta till bristen och någon redogörelse behöver därmed inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

9 kap. 9 § gymnasieförordningen

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Christina Lindh, Rut Hård af Segerstad och jurist Christina Hjalmarsson.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sanden
Avdelningschef

Carina Nilsson
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.